

Tweeëntwintigste Internationale Taalkunde-Olympiade

Taipei (Taiwan), 20–27 juli 2025

Oplossingen van de opgaven van de individuele wedstrijd

Opgave Nr 1.

		1	2	3	4	5	6	7	8	9
$\boxed{k}$	k	ci	ni	sum	zi	ŋa	ɖu	dyn	ge	gu
	$10(+k)$	cu-	cu-	cu-	cy-	ce-	cu-	cup-	cop-	cy-
$\textcircled{k}$	$k \times 10$	cutām	ni-	sum-	zip-	ŋap-	ɖuk-	dyn-	gep-	(gup-)
$\textcircled{\textcircled{k}}$	$k \times 10(+\dots)$		tsa-	so-	ze-	ŋa-	(re-)	døn-	ja-	(go-)

• System A:

- $\beta \times 20 (+\alpha) = \text{ke } \boxed{\beta} \text{ (da } \boxed{\alpha})$
 - * $\beta \times 20 + 10 \rightarrow \text{ke pje-da } \boxed{\beta + 1}$
 - * $\beta \times 20 + 15 \rightarrow \text{ke ko-da } \boxed{\beta + 1}$
- $\gamma \times 400 (+\beta \times 20 + \alpha) = \text{piɕu } \boxed{\gamma} \text{ (da ke } \boxed{\beta} \text{ da } \boxed{\alpha})$
 - * $\gamma \times 400 + 200 \rightarrow \text{piɕu pje-da } \boxed{\gamma + 1}$
 - * $\gamma \times 400 + 300 \rightarrow \text{piɕu ko-da } \boxed{\gamma + 1}$

• System B:

- $\beta \times 10 = \textcircled{\beta}\text{-cu}, \beta > 2;$
- $\beta \times 10 = \textcircled{\beta}\text{-ɕu}, \beta = 2$
- $\beta \times 10 + \alpha = \textcircled{\textcircled{\beta}}\text{-}\boxed{\alpha}$
- $\gamma \times 100 (+\omega) = \textcircled{\gamma}\text{-ja } \omega$

- (a) $[X] = 60 = \text{ɖukcu}$
 $[Y] = 62 = \text{ke sum da ni}$
 $[Z] = 885 = \text{piɕu ni da ke zi da ŋa}$

- (b) (1) $13 + 70 = 83$
(2) $800 = 20 \times 40$
(3) $469 = 50 \times 9 + 19$
(4) $600 + 110 = 500 + 210$
(5) $2 \times \frac{3}{4} + \frac{1}{2} = 2$
(6) $1100 \times \frac{1}{2} + 50 = 600$
(7) $736 = 84 \times 4 + 400$
(8) $2 \times 609 = 60_X \times 20 + 18$
(9) $62_Y + 24 = 86$
(10) $885_Z + 115 = 700 + 300$

- (c) • $75 = \text{ke ko-da zi} = \text{dønŋa}$
• $570 = \text{piɕu ci da ke pje-da gu} = \text{ŋapja dyncu}$

Opgave Nr 2. Regels:

- Woordvolgorde:
 - onvervreemdbaar bezit: bezitter + zelfstandig naamwoord
 - vervreemdbaar bezit: zelfstandig naamwoord + bezitter
- Bezittelijke voornaamwoorden:

	onvervreemdbaar bezit		vervreemdbaar bezit	
	verwantschapsterm	lichaamsdeel	enkelvoud	meervoud
enkelvoud	$\acute{V}^*$	$\bar{V}$	$\acute{V}\bar{V}n$	$\acute{V}n\bar{V}g$
meervoud	$\bar{V}g$		$\bar{V}y\bar{V}n$	$\bar{V}y\bar{V}g$
persoonsmarkering	$V: 1/2/3 \rightarrow a/o/\epsilon$		$V: 1/2/3 \rightarrow a/u/i$ $3 \rightarrow$ voeg een $-i$ -achtervoegsel toe	

* De hoge toon wordt alleen gebruikt bij de eerste en tweede persoon.

- Meervoudsvorming bij zelfstandige naamwoorden:
 - $-(vv)d$ met verwantschapstermen, anders $-(vv)g$. VV is een onvoorspelbare epenthetische klinker.
 - Als een epenthetische klinker wordt toegevoegd, kan het toonpatroon zich verspreiden of zich enigszins veranderen.
 - Als een lichaamsdeel (in het meervoud) het bezit is van een persoonlijk voornaamwoord (in het meervoud), wordt het toonpatroon van het zelfstandig naamwoord volledig vervangen door een $\grave{()}\bar{()}\bar{()}$ tooncontour.

(a)

1	J	2	A	3	D	4	T	5	E	6	S	7	F	8	B	9	P	10	L
11	H	12	N	13	G	14	M	15	Q	16	K	17	O	18	I	19	C	20	R

(b) *zijn grootmoeder; zijn grootvader* – Voor verwantschapstermen heeft ϵ geen hoge toon.

(c) 21. $\bar{a}g\ b\grave{o}r\bar{a}a\bar{g}$ – onze schouders

22. $d\bar{e}r\acute{e}g\ \bar{a}y\grave{a}g$ – onze hamers

23. $\bar{e}\ b\bar{o}r\grave{a}a\bar{g}$ – zijn schouders

24. $\bar{o}\ t\acute{u}nd\acute{u}l\grave{i}g$ – jouw ellebogen

25. $\acute{o}\ m\acute{a}am$ – jouw tante

(d) 26. *mijn slijpsteen* – $g\grave{u}r\ \acute{o}an$

27. *hun wangen* – $\bar{e}g\ f\grave{a}nd\bar{a}g$

28. *jullie anker* – $t\acute{e}l\ \bar{u}y\grave{u}n$

29. *onze oom* – $\bar{a}g\ \bar{a}b\acute{e}e$

30. *jouw honden* – $\acute{a}\bar{d}\acute{a}g\ \acute{u}n\grave{u}g$

Opgave Nr 3. Regels:

- Woordvolgorde: werkwoord (lijdend voorwerp).
 - Werkwoord:
 - ‘inderdaad’: **n-**
 - onderwerp: **-n-** 1ste persoon evv., **-to-** 1ste persoon mvv., **-a-** 3de persoon evv., **-βa-** 3de persoon mvv.
 - tijd: **-ra-** ‘op het punt om’, **-V-** verl. tijd
 - stam
 - **n-V-** > **-naa-**, anders **-V-** = voorafgaande klinker; **nβ** > **mb**; **nr** > **nd**
 - Tooncontouren:
 - ‘op het punt om’: ̀̀̀̀̀́
 - verl. tijd: ̀̀̀́
 - verl. tijd + ‘inderdaad’, teg. tijd: ́
 - Toontoewijzing:
 1. Alle klinkers zijn aanvankelijk ̀.
 2. Ken één voor één de tonen aan de klinkers toe, vanaf de eerste klinker van de stam tot en met een eventueel lijdend voorwerp.
 3. Bereik je de laatste klinker met nog meer dan één toon:
 - ̀́ → ken dan ǃ toe aan de laatste klinker.
 - ...̀̀̀́ → ken dan ̀ toe aan de laatste klinker.
 4. Alle klinkers na ́ krijgen ́ toegekend.
 5. ́́ aan zinseinde → ́̀.
- (a) 20. **ahéétóka**
- (b) 21. **βaasukurá** — *Zij hebben (iets) gewreven.*
22. **toosya itǵíimbéyo** — *Wij hebben de zaden gemalen.*
23. **ndóma** — *Ik bijt (iets).*
24. **naaβína** — *Inderdaad, hij heeft (iets) gezongen.*
- (c) 25. *Wij staan op het punt om de zaden te eten.* — **torarya itǵíimbéyo**
26. *Ik zing (iets).* — **mbína**
27. *Inderdaad, wij hebben de secretarisvogel gemeten.* — **ntooβíímá írítáárákímúra**
28. *Wij staan op het punt om (iets) te verbranden.* — **torasaambă**
29. *Hij heeft zich (iets) herinnerd.* — **aaheetóka**

Opgave Nr 4.

(a)

15	D.	16	N.	17	T.	18	L.	19	W.
20	O.	21	Y.	22	H.	23	I.	24	G.
25	A.	26	Q.	27	C.	28	V.	29	P.
30	K.	31	U.	32	F.	33	M.	34	E.
35	J.	36	X.	37	S.	38	R.	39	B.

(b)

- 40. **repena** — *boom; vuur*
- 41. **agaa** — *mond; spraak*
- 42. **iri** — *haar; gras*
- 43. **yagaa** — *kaak*
- 44. **nida dia** — *ik ben het niet*
- 45. **yaa-iri** — *(vogel)vleugels*
- 46. **nogo-naaki** — *kinderen*

(c)

- 47. *witte man* — **bali**
- 48. *bot* — **uni**
- 49. *boomzaad* — **repena-ini**
- 50. *gat* — **boke**
- 51. *heel groot* — **ora adaa**
- 52. *pandanus* — **aga**
- 53. *oog van een oude vrouw* — **pamoagaena ini**

Opgave Nr 5. Regels:

- Woordvolgorde: VXY, XVY ($\{X, Y\} = \{S, O\}$; V = werkwoord, S = onderwerp, O = lijdend voorwerp)

- Zelfstandig naamwoord: ri (mvv.: taq) N

- Werkwoord: x-

	O	S
evv.	—	ru
mvv.	e	ki

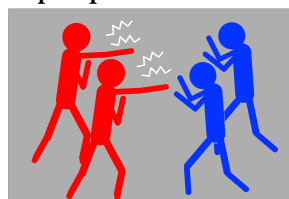
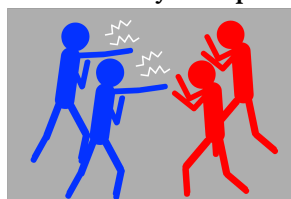
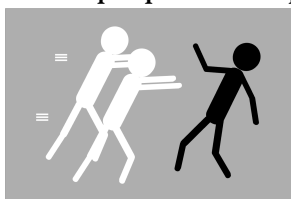
 -stam; vóór een klinker ru- > r-, ki- > k-

			Auditieve Cortex (activiteit)	
			hoger	lager
			VXY	XVY
Frontale Cortex (activiteit)	hoger	VS	VSO	OVS
	lager	VO	VOS	SVO

Antwoorden:

- (a)
1. Xerunim ri taq säq ri xar
 2. Ri taq [q'ëq]_A xkich'äy [ri]_B käq
 3. [Xeroyo]_C ri q'ëq ri taq käq
 4. Ri q'ëq xkoyo [ri taq xar]_D
 5. [Xkinim ri taq käq]_E ri säq
 6. Xkich'äy [ri xar ri taq säq]_F
 7. [Ri taq xar]_G xeroyo [ri käq]_H
 8. [Ri säq xeruch'äy ri taq q'ëq]_I

- (b) 9. Ri taq säq xkinim ri q'ëq 10. Xekich'äy ri taq xar ri taq käq

- (c)
- Xroyoj ri säq ri xar
 - Xroyoj ri xar ri säq
 - Ri xar xroyoj ri säq
 - Ri säq xroyoj ri xar

- (d)

		Frontale Cortex (activiteit)	Auditieve Cortex (activiteit)
11	Xeruq'etey ri käq ri taq q'ëq	hoger	hoger
12	Xerachik'aj ri taq säq ri xar	lager	hoger
13	Ri taq q'ëq xekitz'ët ri taq säq	?	lager